

Ny forskning: mammografin har halverat dödsfallen för kvinnor med bröstcancer i Sverige

En intervju med Dr. László Tabár, professor emeritus inom radiologi och tidigare medicinsk chef vid mammografienheten, Falu lasarett

I sin senaste studie (1) publicerad i mars 2020 kunde László Tabár och hans forskningsteam (2) visa att de kvinnor som deltar i mammografi-screening har 41 % lägre risk för att dö i bröstcancer inom 10 år från diagnos jämfört med de kvinnor som inte deltar. Kvinnor som deltar har också 25 % lägre andel avancerad bröstcancer. Totalt deltog 549.091 kvinnor i åldrarna 40-69 år i studien vilket motsvarar ca. 30 % av de som omfattas av den svenska mammografiscreeningen.

Dr. László Tabár, utbildad radiolog och onkolog från Falun, är känd över hela världen som mammografins fader. László Tabár är en av nyckelpersonerna bakom nationella screening-programmet för bröstcancer i Sverige, men hans forskning har också legat till grund för införandet av liknande program i flera andra länder. László har vikt de senaste 50 åren av sitt liv till att införa och förbättra mammografi-screening i syfte att minska dödligheten i bröstcancer.

Redan 1977 var László med och startade en studie i två områden i Sverige; i Östergötland och i Kopparbergs läns landsting (numer Region Dalarna) (3). Efter åtta år kunde studien som inkluderade 134.867 kvinnor visa på att inbjudan till screening reducerade risken för att dö i bröstcancer med 31 % (3).

I de två senaste studierna har László och hans forskarteam kunnat fortsätta visa på den kraftiga nyttan med mammografi-screening.

Du har dedikerat ditt liv till forskning om tidig upptäckt av bröstcancer med hjälp av mammografiscreening. Varför är denna forskning så viktig?

Bröstcancer är en fruktansvärd sjukdom som tar livet av alltför många kvinnor. Genom att genomföra dessa både krävande och komplexa studier kan vi bevisa att tidig upptäckt i kombination med effektiv behandling kan signifikant minska dödligheten från denna sjukdom. Denna forskning behövs dels för att ge sjukvården en försäkran om att deltagande i mammografi-screening är det bästa sättet att reducera risken för förtida död orsakad av bröstcancer. Dels behövs den för att kvinnor förtjänar ett svar på frågan om hur deltagande i mammografi-screening ökar deras chanser för att överleva en bröstcancer. Det finns fler fördelar med att delta i sin mammografi; så som enklare behandling, ökad livskvalitet, minskade vårdkostnader etcetera. En kvinna vars bröstcancer har upptäckts inom ramen för ett screening-program sparar i genomsnitt 16.5 levnadsår.

References and comments

1. *Mammography Screening Reduces Rates of Advanced and Fatal Breast Cancers: Results in 549,091 Women.* **Duffy, Stephen W., et al.** s.l. : Journal of Cancer, 2020, Cancer.

2. **The research team consisted of a wide range of people from different mammography and radiology departments and cancer institutes, as well as biostatistical researchers. The entire group can be viewed here: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32390151/>.**

3. ***REDUCTION IN MORTALITY FROM BREAST CANCER AFTER MASS SCREENING WITH MAMMOGRAPHY: Randomised Trial from the Breast Cancer Screening Working Group of the Swedish National Board of Health and Welfare.*** Tabar L, Fagerberg CJG, Gad A, et al. 829-832, s.l. : Lancet, 1985, Vol. 325. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0140673685922044>.